

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен “доктор”

Автор на дисертационния труд: ас. Светлана Йорданова Танева, докторант на самостоятелна подготовка по професионално направление Филология, докторска програма „Общо и сравнително езиковедие“ към катедра „Англицистика и американистика“, ФКНФ, СУ “Св. Климент Охридски”, област 2 „Хуманитарни науки“, професионално направление 2.1 „Филология“, учебна дисциплина „Общо и сравнително езиковедие“ (Терминообразуване в английския и руския език)

Тема на дисертацията: ОСНОВНИ ТЕНДЕНЦИИ В ТЕРМИНОЛОГИЧНИТЕ СИСТЕМИ НА ДЕНТАЛНАТА МЕДИЦИНА И ЧЕРЕПНО-ЧЕЛЮСТНО-ЛИЦЕВАТА ХИРУРГИЯ (ВЪРХУ МАТЕРИАЛИ НА АНГЛИЙСКИ И РУСКИ ЕЗИК)

Рецензент: проф. д-р Дияна Янкова, департамент “Чужди езици и култури”, Нов български университет, София

Биографична справка:

Светлана Йорданова Танева има придобита Магистърска степен от специалност “Руска филология” на СУ “Св. Климент Охридски” през 1990 г. и „Английска филология“ през 1997 г. Започва професионалната си кариера като преподавател по руски език, а по-късно и по английски в училище и в учебни центрове като „Британика“ и „Космос“. Изпълнява функцията и на помощник директор. От 2003-2011 г. е преподавател по английски език в СУ „Св. Климент Охридски“ и хоноруван преподавател в НБУ. От 2011 г. досега е старши преподавател по английски и руски език в Медицинския университет - София, факултет Обществено здраве, катедра „Езиково обучение, медицинска педагогика и спорт“, където преподава специализиран английски и руски език на студенти от медицински, дентален и фармацевтичен факултет, участва в комисии за изпити по чужд език на докторанти и асистенти, в приемни изпити за чуждестранни студенти и др.

От м. септември 2020 г. е докторант на самостоятелна подготовка към Катедра „Англицистика и американистика“, ФКНФ, СУ “Св. Климент Охридски”.

Публикации по темата:

Светлана Йорданова Танева представя 5 статии, като 4 са публикувани през 2020 г, а една през 2021 г. В тях докторантката прилага комуникативната теория, социокогнитивната теория, фреймовата теория и изследва различни аспекти на медицинската терминология: описание на моделите на създаване на термини-епоними на български, руски и английски, класифициране на механизмите при развитието на медицинската терминология на английски и български език, изследване на метафоризацията на термините, изграждане на метафорични модели на английски и български език, все проблематика, която докторантката разглежда подробно в дисертационния си труд.

Авторефератът отразява вярно структурата и съдържанието на дисертационния труд и включва подробна справка за приносите на работата.

Актуалност на дисертационния труд: Дисертационният труд на Светлана Йорданова Танева - с обем от 315 стр., три глави, заключение, четири приложения, списък с ползвана литература – е посветен на изследване на механизмите и закономерностите в образуването на термините в две области от медицината – черепно-челюстно-лицевата хирургия и денталната медицина, които се разглеждат в рамките на когнитивната лингвистична теория. Тенденциите в терминообразуването се изучават от три перспективи: структурно-семантична, лингвокогнитивна и функционална като се изследва ролята на метафоризацията, структурно-синтактичните връзки, етимологията и синонимията.

Хипотезата е че „метафоризацията (...) се явява вербално представяне на прагматично обработеното специализирано научно знание, отразяващо мирогледната система, основите на мисловната дейност, лингвокултурната компетенция и професионалния опит на специалиста“ (стр. 7)

Корпусът на изследването са 1012 случайно подбрани англоезични метафорични термина от терминологични тълковни речници, и от специализирана литература - монографии, учебници, статии и др. При подбора на корпуса липсва ясна обосновка: защо точно този корпус е избран, как са подбрани конкретните фрази, и т.н. Бих препоръчала в бъдещи изследвания да се обърне по-старателно внимание на подбора на корпуса на анализа – напр. да се подберат термини по честотност, по трудност, и др.

Целта на изследването е да се представят и систематизират начините за изразяване на специализираната терминология на английски език в областта на денталната медицина и черепно-челюстно-лицевата хирургия. За постигането на целта са обособени и специфични задачи като създаване на корпус на английски език на метафоричните термини в изследваните области, определяне на характеристиките им и класифициране на моделите, както и осветляване на начините за изразяване на моделите.

Резултатите на такова изследване са важни за обучението по чужд език. Следователно, изборът на тема е определен от актуалността на разглежданата проблематика в теоретичен и практически аспект, както и от липсата на подобно задълбочено изследване.

Запознатост с анализирания научен проблем и преглед на литературата: Дисертационният труд на Светлана Йорданова Танева представлява задълбочено изследване на научната проблематика и е написан на български език, което е в полза и на българската лингвистична общност. В библиографията са включени достатъчен брой източници, като подборът отговаря и на качествени критерии. Анализът на научната литература показва, че докторантката е добре запозната с изследваната материя. Прави се преглед на актуалната литература и се показва добро познаване на проблема. Прави впечатление и цитирането на български учени, които работят в тази област. Наблюдават се технически проблеми при цитирането – в текста не винаги са дадени авторите и годината на публикация (напр. на стр. 15, 17), както и при библиографията в края на дисертацията, която е подредена по начин, който затруднява търсенето на източниците на различните езици. Произведения на един и същи автор се дават хронологично, което не е винаги спазено от докторантката (напр. Chomsky, стр. 299).

Съответствие между цели и задачи и избраната методика на изследване: Целта на дисертацията е да се анализират как се изразяват и систематизират терминологичните системи на английски език в горепосочените две области на медицината. За постигане на целите Светлана Танева избира да приложи когнитивен анализ, като разглежда езика като ментално образувание и репрезентация на човешкото знание. Метафоризацията се изучава посредством номинативно-когнитивна перспектива, при изследването на структурно-семантичния аспект се прилага компонентен анализ, сходствата и

различията в семантиката на метафоричните термини се разглеждат чрез изследване на етимологията, провежда се анкетно проучване и се прилага статистически метод. Убедено може да се каже, че поставените цели и задачи са напълно постигнати и правилно обосновани в резултат от използваната методика за изследване.

Научно-приложни приноси на дисертационния труд: Дисертацията съдържа научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в областта на преподаването и изследването на специализирания медицински английски език. Не са правени изследвания, които да класифицират и тълкуват англоезични метафорични термини в изследваните области и да обособят езиковите и извънезиковите им особености. Принос в труда е и интерпретацията и превода на Светлана Танева на метафоричните термини, които не са установени и общоприети в специализираната медицинска литература.

На базата на резултатите от проведеното изследване се систематизира и съставя корпус от англоезични термини в двете области на медицината, обект на изследването, чиято практическа значимост е в използването на тази систематизация в преподаването на английски и руски език на студенти, специализанти и преподаватели, както и на български език на чуждестранни студенти в областта на черепно-челюстно-лицевата хирургия и денталната медицина. Данните от изследването биха могли да допринесат и при създаването на специализирани учебници и учебни помагала и изобщо при създаване на специализирани езикови курсове, доста сериозна и трудна задача за преподаватели-филолози, обикновено неспециалисти по предмета.

Заклучение: Всички препоръки имат за цел да допринесат за оформянето на по-добър текст и анализ и не омаловажават труда на докторанта при обработката на изследвания материал и постигнатите резултати. Давам добра оценка на научно-изследователската дейност на докторанта и смятам, че разработката е сериозен труд, който има качества на завършена дисертация и отговаря на изискванията за чл. 27 от ППЗРАСРБ. Давам своята **положителна оценка** за дисертационния труд на Светлана Йорданова Танева и предлагам на научното жури да гласува за допускането ѝ до избор от Академичния съвет на СУ „Св. Кл. Охридски“ за присъждане на образователната и научна степен “доктор”.

08.12.2021 г.

проф. д-р Дияна Янкова

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Янкова" (Yancheva), written in a cursive style.